

Najstarejši ljudje

Bi se že marsikaj prešli in preživel in si tedaj mogli pri-
klobiti izkušnji, slišimo vedno in vedno govoriti, da se pri
bolščinah in trganju v križu, udih, pri zobobolu pokazuje
kot zanesljiv ublažitelj bolečin skozi 27 let priljubljeno do-

moče sredstvo: Fellerjev blagotični »Elsafluja«. Drgne-
nje in umivanje z Elsaflujom lajša tudi najvstrajnejše bo-
lečine, krepki in osvežuje mišičevje in živce, ječa utrujene
oči, varuje pred nahodom in kljubuje hladnemu zraku. Z
vodo pomešan je dobrodejen za grgranje, za grlo in usta.
Odznotraj in odzunaj močnejši, izdatnejši in krepkejša
delovanja kot francosko žganje in najbolji kosmetikum te

vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 50
din., 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 90
din., 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih steklenic za
250 din. že ob enem z zabojem in poštino razpošilja po
povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, El-
strg 341, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluja po
9 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

ni centralizem, na katerega je zdaj privezal svojo dušo in
Hrvate ter Slovence tudi Radič in se ga še vedno drži tudi
Pucelj, ta hrvaški Slovenec.

Varčevanje.

Pri sedanjem proračunu je vlada izjavila, da jo vodi
varčevanje, zato je izdala tak proračun. Ministri, ki so to
izjavili, bi morali pri sebi začeti. Tudi Radič v proračunu
je natanko navedeno, da ministri ne varčujejo. Skupno
prejema minister do 25.000 dinarjev mesečno, saj ima
vsak avtomobile, ki dosti stanejo. Naši ministri grede radi
tudi na »inspekcije«, saj je še posebna dnevna plača za
to. Vsak minister dobi mesečno 1500 cigaret »Jadrana«,
ki so po 1 dinar komad, seveda na račun proračuna. Tudi
državno posestvo Belje se žrtvuje v ta namen. Mi ne
važjamo tega, kakor da bi bili ministrom teh državnih do-
brot nevoščljivi, ampak jim hočemo pokazati, da pri sebi
ne varčujejo.

Varčujejo pa tam, kjer bi ne smeli. Ministrstvo zdra-
vja je zmanjšalo prispevek za Slovenijo za 5.767.000 din.
Ministrstvo notranjih zadev prav drago plačuje državne
podtajnike, po domače bi rekli: »ta male ministre«, ki so
tisto nepotrebni, svojim starim vpokojencem pa pokojnino
v kronah plačuje, čeprav je prepovedano javne račune v
kronah voditi. — Za vojske bomo plačali 2 milijardi 413
milijonov dinarjev, pa vendar bodo fantje raztrgani in la-
čni, da jih je sram taki priti domov. — Za ceste je določila
vlada 36 milijonov dinarjev, pa niti 1 dinarja ne za Slo-
venijo. Sloveniji niti tistih svot ne izplača, ki so njene, to
so razne cestne doklade. Okrajnim odborom na Kranjs-
kem dolguje država 6 milijonov dinarjev, na Štajerskem
pa 5 milijonov dinarjev. — Ministrstvo za vere je seveda
tudi moralo varčevati — pri katoličanih. In tako gre dalje.
Ministrstvo poljedelstva pa je itak najbolj zanemarjeno, in
tam se tako varčuje, da se o preostanku ne splača niti go-
voriti. To pa gotovo zavoljo tega, ker je zdaj »seljačka«
vlada, ker gospodari Radič, Pucelj pa mu pomaga. Zares,
kmetijski prijatelj!

Pa zakaj je tako?

Zato je tako, ker je naša država centralistična. Da
boste to bolje razumeli, mislite si takole: Vi vsi, ki ste v
eni občini, bi prišli skupaj, pa bi rekli: bomo vsa svoja po-
sestva skupaj gospodarili. Tedaj si bi župan izbral gotove
svetovalce in začeli bi gospodariti. Vi bi delali kot dozdaj,
še bolj, še za druge, ker bi Vas župan priganjal. Župan bi
vse pridelke pobral, potem pa Vam tako drobtine nazaj
dajal, ker bi pač moral varčevati. Za sebe in za svoje bi
dobro poskrbel, Vi pa bi bili v vsem prikrajšani. Vidite,
tako gospodarstvo bi bilo slabo. Vse drugače je v občini,
če je vsak kmet samostojen gospodar, za skupne stvari pa
se skupaj pomenijo in skupaj plačujejo občinske doklade.

Ravno tako pa je tudi v državi, ki jo lahko imenujemo
veliko občino. Centralisti so nam tako gospodarstvo upe-
ljali, da pravzaprav mi nismo več samostojni gospodarji
na svojem in s svojim denarjem. In mi vidimo in čutimo,
kako ti res varčujejo pri nas, a ne pri sebi.

Uradnik je odmajeval z glavo, listal po zapisnikih,
spet odmajeval ter končno vprašal, kedaj bi naj bil ta
gospod prispel v Capetown.

Arnot je preračunal čas ter odgovoril, da pred do-
brim poldrugim mesecem.

Iznóva je uradnik iskal, pa spet brez uspeha. Vpra-
šal je še, čemu je bil gospod John Trzan poslan v
Capetown.

Arnot, že precej nemiren, je podrobno opisal za-
devo. Tedaj je uradnik vzkliknil:

»Seveda! Gospodu se vobče ni bilo treba pri nas
oglasiti! Šel je naravnost v Worcester. Tam je naša po-
družnica, tam so ga čakala podrobna navodila. Oglasite
se prosim v Worcesterju! Lahko brzojavite. V par urah
dobite odgovor.«

Precej pomirjen je stopil Arnot na brzozjavni urad
ter odposlal brzozjavko v Worcester. Na odgovor je
počakal v bližnji kavarni. Ni hotel domov, da ne bi
brez potrebe vznemirjal Ine.

V dveh urah je prišel odgovor. Glasil se je takole.

»Pričakujemo gospoda Johna Trzana že mesec
dni. Do danes se še ni javil.«

Arnotu se je povesila roka, s praznimi očmi je zrl
na papir in velik nemir se ga je lotil.

Kaj se je zgodilo s Trzonom —?

Ali je ušel v divjino?

Spomnil se je njegove želje: »V džunglo pojdem
nazaj —!«, spomnil se je njegovih grenkih besed, ki je
z njimi tožil svoje razočaranje nad svetom —. In nje-
gove ušaljane ljubezni —. Mogoče je vsekakor bilo, da
se je v Parizu potajil, porabil med potom ugodno pri-
liko ter izginil brez sledu v džungli —.

Kje je torej odpomoč?

Na vsak način je v tem, če postanejo posamezni sa-
mostojni gospodarji, kar je pa skupnega, pa skupaj oskr-
bujemo in skupaj plačujemo. To je pa ravno isto, kar naši
poslanci vedno zahtevajo in so zdaj to zahtevo ponovili in
jo bodo ponavljali, dokler je ne dosežemo:

Samoupravo, samogospodarstvo, avtonomijo hočemo!

Edino SLS stoji zvesta na strani Slovencev. Ona jih
čuva in brani in ona jih bo vodila tudi k zmagi! Tudi tisti
Slovenci, ki niso naši pristaši, in tudi neslovenski gospo-
darski krogi v Sloveniji priznavajo, da edino pravo stališče
za pravično državno gospodarstvo zavzemajo le naši po-
slanci.

Odpomoč slabemu državnemu gospodarstvu je tudi v
tem, da strnjeni stojimo zvesto za svojimi poslanci in si s
svojo odločnostjo izvojujemo samoupravo v skupnih stva-
reh pa pravično državno gospodarstvo!

„Mirotvorci.“

Beograd, 11. marca.

Pred letom dni so radičevci še bili republikanci in so
povsod kričali proti vojaštvu in militarizmu sploh. Nazi-
vali so se »mirotvorci«. Na vseh shodih so govorili in po
svojih časopisih pisali proti žandarjem in vojaštvu. Odkar
so radičevci stopili v Pašičevo vlado, pa so se spremenili
v največje zagovornike in prijatelje vojaške sile.

Včeraj, dne 10. marca, se je v narodni skupščini cell
dan razpravljalo o proračunu ministrstva za vojno in mor-
narico. Naravnost strašne so svote, katere zahteva vojni
minister za vojaštvo in za oboroževanje: okoli tri milijarde
dinarjev bomo morali davkoplačevalci od 1. aprila 1926 do
1. aprila 1927 plačati za potrebe vojnega ministrstva. V
kronah znaša to okroglo dvanajst tisoč milijonov! To je za
sedanje žalostne razmere našega kmeta, obrtnika in de-
lavca nekaj neznosnega.

Cel dan so govorniki iz opozicije opozarjali vlado, da
tako ogromnega bremena naše ljudstvo ne bo moglo no-
siti. V imenu poslancev SLS je govoril poslanec Andrej
Bedjanič. Zahteval je, da se ta ogromna svota zniža,
naj se zniža tudi število vojaštva in oficirjev, skrajša se
naj vojaška služba, fantje naj služijo blizu svojega doma,
naj se z njimi lepše ravna in naj vojaška uprava štedi. Od
radičevcev si nihče ni upal nastopiti proti tako visokim iz-
datkom za armado. Mnogi Radičevci poslanci in ministri so
še celo ploskali vojnemu ministru, ko je izjavil, da je gor-
nja svota še premajhna. Pucelj je sedel sključen v klopi in
— je molčal. Tudi on je bil med onimi, ki so ploskali voj-
nemu ministru.

Ko je dal predsednik zvečer okoli 7. ure na glasova-
nje vladni predlog, da se uporabi za armado okoli tri mi-
lijarde dinarjev, so glasovali vsi radikali in vsi radičevci za
to, da se vojnemu ministru odobri njegov pretirano visoki
proračun. Vsi poslanci SLS so glasovali proti. Ko so radi-

Pa stvar se je Arnotu zdela le preneverjetna. Po-
sebeno še, ker bi se taka potuhnjenost prav nič ne uje-
mala s Trzanovim poštenim značajem.

Mislil je na druge možnosti in spomnil se je na na-
pad v Parizu.

Ali so Canlerjevi najemniki šli za njim? Ga napadli
med potom —? Ali pa tu v Capetownu? Toda človek
kakršen je bil Trzan, tak ne izgine brez sledu. Branil bi
se bil in napad bi ne ostal neopažen —.

Morebiti pa se je Trzan na morju ponesrečil?

Šel bo poprašat še na zastopstvo parobrodne
družbe. Koj se je odpravil na pot. Domov sedaj na no-
ben način ni smel, do konca je moral vse poizvedeti.
In če je bilo najhujše res, — dobri Bog, kako bo Ine
dopovedal strašno novice —?

Ves pobit in poln zlih slutenj je stopil pred urad-
nika parobrodne družbe.

Vesti, ki jih je tu dobil, so mu uničile zadnje upe,
da bi še kedaj videl prijatelja.

Povedali so mu, da je gospod John Trzan pač pri-
šel na parnik v Marseillu, da pa je potoma izginil. Sko-
raj gotovo, so mu pravili, se je ponesrečil.

»Pa kako, za božjo voljo«, je vprašal Arnot ves pre-
padel. »kako da niste opazili nesreče? Da ga niste
rešili?«

»Usoda, gospod poročnik!« je odgovoril uradnik so-
čutno. »Toda nikar ne mislite, da so naši ljudje mo-
rebiti svojo dolžnost zanemarili! Gospod John Clayton
je bil, tako smo zvedeli, v se zamišljen človek, z ni-
komur ni občeval, vedno je sameval. In to je postalo
zanj usodno. Nihče ga ni pogrešal. Šele ko so se pred-
zadnje jutro začele priprave za izkrcavanje, so opazili,
da ga ni več med potniki. Seveda so preobrnili vso
ladjo od zgoraj navzdol, klicali na nasliševanje potnike,

čevci glasovali za, jim je opozicija klicala: »Živijo miro-
tvorci!« Posamezni naši poslanci so s prstom kazali na
Pucelja in radičevce v sosednjih klopih in jim vsklikali:
»Ali je to kmetška politika, ko glasujete, da se tako ogrom-
na svota uporabi za militarizem! Militaristi ste! Na shodih
pa lažete ljudem, da ste za odpravo vojaštva in žandarjev!
Ali Vas nič ni sram! Kar Vi še pojdite v kasarno!« Radi-
čevci so s sklonjenimi glavami ob krohotu cele opozicije
poslušali svojo obsodbo.

Tako korakajo radičevci vsak dan dalje in dalje ono
nesrečno in pogubno pot, ki vodi naše ljudstvo v gospo-
darski pogin. Pred 14 dnevi je radičevac Babič govoril
proti izplačilu 20% odtegljajev in kolkovanju kronskih ban-
kovcev, a dne 10. marca so zopet vsi radičevci glasovali
za pretirano visoke izdatke za armado.

Ali je vse to, kar počenajajo sedaj radičevci na ljubo
Pašiču in Srbom, le količkaj na korist slovenskemu in hr-
vatskemu kmetu in delavcu . . . ? —ot.

Zopet nam ponujajo kuluk.

Beograd, 12. marca.

Ogromne davke pobira sedanja vlada v Sloveniji. Je
čista resnica, da še nikdar ni bilo tako hudo, kakor danes.
Ko so bili ministri Korošec, Davidovič, Protič in drugi, se
je še dalo živeti. A odkar imata glavno besedo Pašič in
Radič, pa se vsak dan bolj bližamo dobi, ko bomo gospo-
darsko uničeni.

Za naše državne, deželne in okrajne ceste plačujemo
ogromne davke in doklade. Samo na direktni zemljiški da-
vek plačujemo sedaj čez 900% doklad! Vse naše ceste bi
morale biti, soditi po tem, kar plačamo, gladke kakor mize
in zgrajene v vsako dolino in hrib.

Ali čujtel! Od 200 milijonov dinarjev, kar jih plača-
mo za nove ceste in mostove, bo dobila Slovenija v letu
1926 samo 2 milijona dinarjev. Torej samo 1%. Vse dru-
go gre večinoma v Srbijo in Makedonijo! Niti Hrvatske
ne dobi mnogo. Na okrajne in deželne ceste so zopet —
pozabili.

Inženier Dušan Sernec, naš mariborski rojak, posla-
nec iz Gorenjske, je v lepem govoru opisal dne 11. marca
v narodni skupščini, kako pod sedanjo vlado propadajo ce-
ste v Sloveniji. Cela zbornica je pazno poslušala njegov
govor. Samo Pucelj je bil tisti, ki je ministrom nekaj šepet-
al na uho. In res je pozneje minister Uzunovič vstal in
govoril, da so ceste v Sloveniji še dosta dobre in da za
nas nima več denarja. Izjavil je, da bo pač zopet predpislal
kuluk, če bo imel v kasi premalo denarja. Pucelj, Kelemiš-
na in drugi radičevci pa so ministrovim besedam še —
ploskali.

Take reči uganjajo radičevci, odkar so se prostovoljno
vpregli v velesrbski Pašičev jarem!

pregledali njegove stvari —. Pa zaman. Zvedelo se je le
toliko, da so ga potniki zadnjikrat videli na krovu južno
od kapverdijskih otokov.

Od tistikrat pa so minili štirje dnevi. Kam bi ga
naj šli iskati? V štirih dneh je prevozil naš brzoparniki
silno daljavo, več nego pol zapadne Afrike. Kje bi ga
naj iskali —?

Zasodili smo, da se je najbrž ponesrečil. Morebiti,
tako so pravili nekateri, — oprostite da vam to povem
— si je sam vzel življenje. Molčeč, zamišljen človek je
bil —.

»Pa zakaj nam niste tega koj javili?« je očitajoče
vprašal Arnot.

»Izročili smo zadevo capetownski policiji. Kaj je ta
storila, tega ne vemo. Če bi utegnili in poprašali pri
njej —!«

Arnot je odšel.

Prepadel, nem, ves zmeden in poln grenke žalosti
je stopal po ulicah, kakor izgubljen je bil.

Rad, zelo je rad je imel prijatelja, vzljubil je nje-
govo odkritost in dobrodušnost, njegovo tehtno, mirno
resnobo, njegov svežo nepokvarjenost. Tesna, ne-
razdružljiva vez ga je vezala z njim, — Trzan mu je re-
šil življenje, dvakrat rešil, iz rok črncev in iz objema
nevarne boleznii.

Solze so mu silile v oči, glasno bi se bil najrajši
razjokal.

Kar dvomil ni več, Trzan je bil žrtev zločina —,
Canlerjevi plačani ljudje so šli za njim, ga opazovali
na parniku, našli, da rad samuje in porabili ugodno
priliko, ko je kakega samotnega večera slonel ob pre-
graji, ter ga sunili v morje —. Da bi odvrnili od sebe
sum, so pa raztrosili glas, da se je ubožcu zmešalo —.

(Dalje prihodnjič).